

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

VOLITVE V POKRAJINSKE ZBORE. — V oktobru in v novembru so izpeljali po celi Jugoslaviji volitve za posamezne pokrajine. Vsaka izmed šestih republik je volila poslance za svoj domači državni zbor. Ti bodo predvsem izglasovali ustavo za vsako jugoslovansko republiko. V Sloveniji so bile take volitve 27. oktobra, v Srbiji 10. novembra, v raznih južnih krajih pa še prej. V Sloveniji je bilo izvoljenih toliko poslancev, da pride en poslanec na deset tisoč prebivalcev.

Volitve so bile seveda take kot so v totalitarnih diktaturah. Kandidatno listo so mogli postaviti samo tisti, ki so za sedanjim režim. Če bi jo postavil kdo drugi, bi ga zaprli kot izdajalca. Tako so seveda tudi izvoljeni samo taki, od katerih se pričakuje, da bodo vselej zapili živijo Tito, kadar bo ukazala komunistična stranka. Kot zakavka raka, narejena za otroško igraro, kadar jo pritisneš na pravo mesto.

PROGLAS ZA VOLITVE. — Kako je treba kvakati, da je vseh komunistični stranki in njenim voditeljem, pove že proglas za volitve 27. okt. v Sloveniji. V proglasu, kjer gre za Slovenijo in njene koristi, so vzklili kot: "Živela junaška sovjetska Zveza, živel generalisim Stalin." Ta proglas tedaj

zelo natanko pove, da gre za proslavo svetovnega komunizma. Pove pa tudi to, da je prazno govoriti o kakšni neodvisnosti. Vse je odvisno od Moskve. Celo v volivnem proglasu za domače volitve se mora klicati živijo Sovjetski zvezi in Stalinu. Hlapčevstvo, kakoršnega slovenski svet še ni videl. Ponizevanje hujše, kot je bilo pod Francem Jožefom ali pod kraljem Aleksandrom!

JEHOVISTVO PREGANJA TITOVECE. — Svojevrsne luč meče na razmere v Sloveniji govor, ki ga je imel predsednik slovenske vlade Marinko za te pokrajinske volitve. Kot dober komunist je seveda moral napasti duhovščino. Ta je razumljivo nasprotna komunizmu po svojem poklicu, ker je komunizem proti vsaki veri. To nasprotje duhovščine do komunizma, imenuje predsednik protiljudsko rovarjenje. Brez napada na duhovščino ne more komunist na volitve, čeprav ta duhovščina ne postavlja nobene liste za te volitve.

Prav posebno zanimivo pri tem napadu na duhovščino pa je to, da katoliški duhovščini očita, da daje pomoč — jehovcem. Saj jih poznate v Ameriki priče Jehova, eno najboljših smešnih, da ne rečemo neumnih.

(Dalje na 2. strani)

Na lisoce delavcev je doma radi stavke premogarjev

Jeklarne so zmanjšale obrat, v mnogih krajih so zaprli šole

Radi stavke premogarjev, vsled česar se zaloga premoga naglo krči, je nastal po deželi kritičen položaj v industrijah in napravah, ki so odvisne za obrat od premoga.

V Johnstown, Pa. je Bethlehem Steel Co. poslala domov 8.000 delavcev in v nekaj dneh jih bo odslovila še nadaljnjih 3.000. Jones & Laughlin Steel Co. je zmanjšala obrat na 30% kapacitete in je odslovila do 2.000 delavcev.

Vse jeklarne poročajo, da so morale poslati na tisoče delavcev domov, nekaj jih pa dela krajše ure.

10.000 premogarjev, ki kopljejo trd premog in ki so bili na simpatični stavki, se je vrnilo nazaj na delo.

V Denverju, Colorado, so zaprli šole, ker nimajo premoga za gretje. Enako tudi v Walla Walla, Washington. V Pittsburghu bodo zaprle šole v 10 dneh, če ne bo premoga.

Youngstown Sheet & Tube Co. je zaprla 6 od svojih 13 plavžev; druge jeklarne, ki so zaprle plavže so: Hanna Furnace Co. v Buffalo, Inland Steel v East Chicago, Republic Steel v Birmingham, Bethlehem Steel v Bethlehem, Pa., v Lackawanna, N. Y., Sparrows Point, Mo., Steelton in Johnstown, Pa. Carnegie Illinois Co. je vzel iz produkcije 33 izmed 129 ognjišč. Shenango Furnace Co. v Sharpsville je ustavila en furnez, še v soboto je Sharon Steel Corp. zagrnila en odprt furnez in zaprla vsa odprta ognjišča v Farrellu. Drug furnez bo zaprla v četrtku.

National Tube Co. v McKeesport, Pa. je zaprla danes dva izmed svojih 4 furnezov in zaprla mlin za cevi. Več tisoč delavcev bo moralo ostati doma, ali pa bodo delali le po nekaj ur na teden.

Premogarska unija premore \$22,000,000 v raznem imetju

Washington. — Premogarska unija ni tako ubožna, kot bi si kdo mislil. Njen predsednik, John L. Lewis, dobiva na leto \$25,000 in oni dan mu je izvršni odbor nakazal še bonus za dve leti, ker so se življenske potrebsčine podražile.

Ako bi premogarska unija danes likvidirala, bi imela gotovine nekako \$22,000,000. V Washingtonu lastuje poslopje, kjer je glavni urad unije in za katero so plačali premogarji \$500,000. Tukaj ima Lewis svoj urad, katerega strop je 30 čevljev visoko od tal. Nedavno je unija kupila še drugo poslopje, za katerega je plačala \$1,000,000.

Vrhu tega ima unija v blagajni gotovine nekako \$13,000,000 in še \$8,000,000 v dobrodelnem skladu, v katerega plačujejo lastniki premogovnikov.

Kot znano je dal Lewis leta 1936 \$500,000 iz unijske blagajne za Rooseveltovo kampanjo. Štiri leta potem je pa zapustil Roosevelta in šel za Willkieja. Ker mu CIO ni hotela slediti, jo je zapustil in letos je stopil zopet nazaj v AFL. John Lewis je republikanec in gre k demokratom samo tedaj, če mu tako kaže.

SOVJETI GRADE TOVARNO ZA ATOMSKO SILO

London. — Časopis London News Chronicle prinaša poročilo iz Carigrada, da grade Rusi ogromno tovarno za raziskovanje atomske sile blizu pristanišča Suhum ob Črnem morju.

Poročevalec Bevan zatrjuje, da pripovedujejo potniki o velikanskem projektu, ki je v delu blizu gore Elbruz. V okolici kar mrgoli vojaštva in tajne policije, da ne pride kak nepoklicanec v bližino zgradbe.

Vlada je pripravljena za sodno obravnavo proti Lewisu

Širijo se govorice, da bo prišlo do poravnave izven sodnije

Washington. — Danes dopoldne pride John L. Lewis, predsednik unijskih premogarjev, pred sodnika in 12 porotnikov, da se bo zagovarjal, ker se ni pokoril ukazu sodnije, da odloži stavko premogarjev.

Pojavljajo pa se govorice, da se bo vlada pobotala z unijo izven sodnije. Toda niti vladni uradniki, niti zastopniki unije ne povedo nič o tem kot to, da je vse pripravljeno za sodno zaslišanje.

Ta sodna obravnavo bo tudi odločila, če velja sodna prepoved v slučaju stavk tudi za vlado, ali samo za privatna podjetja.

Včeraj je bil v Washingtonu clevelandski finančnik Cyrus S. Eaton, ki je baje govoril z Lewisom. Tudi leta 1943 je posredoval pri premogarski stavki ko neurađen zastopnik vlade. Kaj sta včeraj govorila z Lewisom, ni znano.

Z vseh krajev dežele se poročajo o odpušcanju delavcev v industrijah, ki so odvisne od premoga. Število takih brezposelnih delavcev je včeraj doseglo že 70,000.

Iz raznih naselbin

Brooklyn, N. Y. — Dne 31. okt. je umrla v bolnišnici Catherine Schack, rojena Osterman, stara 54 let, doma iz Parge pri Starem trgu ob Kolpi, v Ameriki 35 let. Zapušča dva sinova in hčer.

Chisholm, Minn. — Nagle smrti je umrl Anton Rebrovich, rojen leta 1888 v Calumetu, Mich. V tej naselbini je živel od leta 1911. Zapušča ženo, dva sinova, brata in sestro in veliko prijateljev. — Umrl je tudi Louis Mehle, star 54 let, doma pri Grosuplju, Dolenjski. Tukaj zapušča ženo in dve hčeri, pri vojakih sina (drugi sin je padel v Franciji), dalje brata in več sorodnikov.

Joliet, Ill. — V okraju Will, Illinois, je bil izvoljen za šerifa John Kirincich, rodom Hrvat. Dobil je 30,605 glasov, njegov nasprotnik pa 14,413.

Zakaj ima Rusija toliko štaba na Islandiji

Washington. — Kot znano je Rusija vpila, da morajo vzeti Zed. države svoje čete z Islandije, boječ se menda, da bi Amerika vplivala na deželo. Obe, Rusija in Amerika imata diplomatske zveze z Islandijo. Toda ruski diplomatski štab šteje 82 oseb, ameriški pa — 6.

Trenirani agentje iz Jugoslavije vodijo revolucijo v Grčiji

Grčija hoče obdržati svojo neodvisnost za vsako ceno

Atene. — Premier Tsaldaris se je posvetoval s kraljem, če naj se Grčija pritoži na koncil združenih narodov radi pobojev in nereda na severnih mejah. Pritožba se bo na vsak način izvršila, ni pa še znano kdaj.

Vojni minister Dragoumis je izjavil v Solunu, da je Grčija odločena, da se bo borila za svojo neodvisnost in demokracijo za vsako ceno. Rekel je, da Grčija ne more sprejeti totalitarne sistema, ki je nasproten grški tradiciji in karakterju.

Vojni minister je tudi izjavil, da so nemire in izgrede v Makedoniji in zapadni Trakiji zanečili in vodili agentje, trenirani v Jugoslaviji in ki so se vsuli v Grčijo po treh potih: skozi Albanijo, direktno iz Jugoslavije in v Trakijo.

Grške oblasti trdijo, da jugoslovanska bojna letala neprestano prihajajo preko meje nad grško ozemlje. Na severni meji ob Jugoslaviji se vrše neprestani boji med partizani in grškim vojaštvom. Včeraj so vojaki poanalizirali partizane proti vrhu gore Jena. Toda kljub ojačenju, ki ga je dobilo vojaštvo, partizani vzdržujejo svoje pozicije.

OPA je kriva, da je do 300,000 hiš brez ljudi

Cleveland, O. — Arthur Binns, predsednik narodne zveze lastnikov hiš, je govoril v mestni glasbeni dvorani pod avspicij trgovske zbornice. Izjavil je, da je OPA uničila dohodek lastnikom hiš, vsled česar je zdaj več hiš v deželi brez najemnikov, kot se kdaj poprej. Vse od 300,000 do 500,000 hiš je brez najemnikov, je izjavil Binns.

"Najemnina je zamrznjena, davki so višji, stroški podvojeni, vse to je imelo za posledico, da hišne gospodarji raje vrata zaprejo in drže stanovanje prazno," je rekel Binns, katerega organizacija šteje že nad 100,000 članov.

Binns je udaril tudi po senatorju Taftu, ki je predlagal, da vlada postavi pol milijona hišnih projektov, ki bodo do 90% prosti davka. Tako bo prišlo toliko več davka na druge hišne posestnike, ker kako drugače more biti plačan narodni dolg, če ne od posestev. Danes je na vsaki hiši v deželi \$8,500 davka naloženega za plačilo narodnega dolga.

Anglija bo racionirala gazolin naprej

London. — Minister za kurjavo in silo je poročal v zbornici, da bo treba še nadalje imeti racioniranje gazolina. Ni pa hotel povedati, kako velika zaloga ga je ob tem času doma.

Materi je pisal po 10 pisem na dan

Pittsburgh, Pa. — Tom Hakim je tekom 12 mesecev, ki jih je prebil kot vojak na Japonskem, pisal svoji materi vsak dan po 10 pisem. Niti enega dne ni izpustil.

KAJZERJEVA ŽENA ŽIVI V RUSKI ZONI OB ODRI

Berlin. — Hermina, druga žena bivšega nemškega kajzerja Viljema, živi sedaj pri neki ukrajinski begunski družini v Frankfurtu ob Odri. Hermina je pod rusko stražo, toda uživa popolno svobodo v okolici njenega stanovanja.

Tako poroča nemško časopisje, ki je pod angleško kontrolo.

Poljska komunistična vlada je v boju s 3 skupinami

Letos je bilo ubitih že 2,483 vladnih oseb od domoljubov

Varšava. — Poljska komunistična valda prizna, da se vrši krvav boj s tremi opdtalnimi organizacijami in da bo ta krvava vojna zahtevala letos najmanj 7,000 smrtnih žrtev.

Vlada prizna, da je povprečno ubitih po 10 vladnih agentov in prijateljev režima na dan. Od 15. okt. je bilo ubitih že 2,483 oseb, med temi 568 od vladne tajne policije.

Domoljubi žive po gozdovih, odkoder napadajo vladne agente. V Varšavi so dnevno smrtno obsodbe podtalnih skupin, ki jih dobi vlada v pest. Kdaj bo ta borba pojenjala ni znano. Dežela, ki je toliko trpela v vojni, krvavi naprej.

Domoljubi napadajo tudi osovraženo rusko armado. Koliko jih pobijejo, ni znano, ker ruski poveljniki tega ne poročajo. Toda poljska vlada prizna, da so tudi žrtve med rusko armado izdatne.

Vse organizacije, ki se bore proti vladi in proti ruski okupacijski armadi, se bore zato, da prepode sedanjo komunistično vlado, ki je bila vsiljena Poljakom.

Mrs. Roosevelt zagovarja podporo beguncem in njih naseljevanje tukaj

New York. — Mrs. Franklin D. Roosevelt, ki je ameriška delegatinja pri skupščini združenih narodov, je govorila pred 800 osebami Etične kulturne družbe ter izjavila, da bi morali Amerikanci prevzeti odgovornost za evropske begunce, ne samo iz človekoljubja, ampak tudi zato, da se pomaga svetu k ekonomskemu podvigu.

Mrs. Roosevelt je dalje izjavila, da so tri skupine, ki bodo skušale pregovoriti našo vlado, da ne bi dovolila naseljevanja beguncev v tej deželi. Ena skupina so delavci, druga veterani in tretja ženske patriotične organizacije.

Delavske skupine, na primer, se boje, da bi jim novi naseljenci v slučaju krize odjedli kruh. Toda, je rekla Mrs. Roosevelt, večina beguncev je poljedelcev ali drugače strokovno izvežbanih ljudi, ki bi bili v naši deželi koristni. Med njimi so učenjaki, ki jih tukaj gotovo potrebujejo.

"Zato pa moramo te skupine, ki so proti naselitvi beguncev, poučiti ter jim raztolmačiti, kdo so in kaj zmorejo, kakšna je njih usoda in kako velika je njih vrednost za človeško družbo, to pa ne, dokler bodo po raznih taboriščih."

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Kje se nahajajo — Rad bi zvedel za naslov Joe Omahna, doma iz vasi Korenitička, p. Velika Loka, po domače Lisjakov, ali pa za Joe Kek (Calle), ki se nahaja nekje v Buenos Airesu, Argentina. Zglasita naj se na naslov: Vide Omahen, 18903 Kildeer Ave. Cleveland 19, Ohio.

Sorodnika išče — Celec Stefan bi rad zvedel za naslov sorodnika Josipa Žiteka, doma iz Rakičana, p. Murska Sobota; njegova žena Cecilija roj. Morčič, bi pa rada zvedela za naslov sosedo iz starega kraja, Alojzija Vrtič, iz vasi Dolnji Slavec, p. Gornja Lendava. Zglasita naj se na naslov Celec Stefan, D. P. Camp B. 35, UN RRA, Spittal on der Drau, Austria.

Povoka — Dorothy Sever, hčerka Mrs. J. Sever iz 435 E. 156. St. se bo poročila z Mr. Bernardom A. Kraft iz Willoughby, O. Poroka bo jutri ob 10 v cerkvi sv. Jeronima. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni k poročni maši. Vse najboljše jima želimo v novem stanu.

Maša za 30-dnevno — V petek ob 7:15 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnega Josipa Bežek v spomin 30-dnevniče njegove smrti. **Vabilo na sejo —** Woodmen O. W. št. 119. ima sejo v petek zvečer ob 8 v SDD na Waterloo Rd. Članstvo naj se udeleži v velikem številu.

Brata išče — Ivan Vidic iz Dobrunj št. 20 pri Ljubljani išče brata Ignacija iz Velika stare vasi št. 14. Naj se zglašijo, če to čita, pri Antoniju Skozier, 15021 Thames Ave.

Apel dobrim srcem — Morda je kdo, ki bi hotel poslati kak paket za Božič kot darilo kakim beguncem. Gotovo bi jih s tem zelo raveselil v njih tužnem položaju. Naslove takih revnih družin lahko dobite v župnišču sv. Vida. Torej kdor more in zlasti taki, ki nimajo svojih ljudi, da bi jim poslali, in ki hočejo tudi drugim napraviti nekaj srečnih ur za božične praznike, naj pridejo v župnišče po naslov in naj pošljejo pakete. Vsak se lahko zanese, da bo dobil samo take naslove oseb, ki so zares potrebne pomoči.

Veteranski ples — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi nocoj ples za veterane v Slovenskem domu na Holmes Ave. Vsi člani in drugi so prijazno vabljeni. Prireditve bo posetil tudi gl. tajnik Mr. Josip Zalar.

Garantiran letni zaslužek bo še počakal

Washington. — Dasi je garantiran letni zaslužek glavni cilj unije CIO, pa s tem unija še ne bo prišla na dan zaenkrat. Najprej bo prišla kampanja za zvišano mezo in potem pa šele kampanja za garantiran letni zaslužek.

Dežniki in dežni plašči ne gredo iz rok

New York. — Ker je letošnja jesen izredno suha v vzhodnih državah, je padla prodaja dežnikov in dežnih plaščev za 30% pod normalo.

Kaj bi morali vedeti o socialni varnosti

Iz sklada za socialno varnost (social security) plačujejo zdaj tudi zavarovalnino za veteranom, ki bi umrl v teku treh let po odpustitvi in če niso dobili ničesar od veteranske administracije, kot njegovo življensko zavarovalnino. Odškodnino za vojakom dobijo, tudi če ni ta nikdar plačeval v socialno varnost. Mesečna plačila bodo nakazana od meseca smrti, toda prošnja mora biti napravljena pred 10. feb. 1947. Ta odredba v zakonih za socialno varnost se tiče samo onih vojakov, ki umrjejo po odpustitvi iz armade.

Ako pa vojak umrje tekom vojaške službe, se plača odškodnino samo tedaj, če je vojak plačeval za socialno varnost pred vstopom v armado. Ako vam je znan kdo, ki bi bil upravičen do takega plačila, ga na to opozorite in mu rečite, naj se osebno zglaši v najbližjem uradu social security.

V Clevelandu so trije taki uradi. Glavni urad je v Marshall poslopju na public square, na vzhodni strani je na 10609 Superior Ave., na zapadni pa na 1400 W. 65. St. Vsak teh uradov je odprt vsak dan, razen v soboto, od 8:30 zjutraj do 5 popoldne. Tukaj dobite vsa pojasnila, kar se tiče socialne varnosti, najsi bo za izdajo kart ali duplikatov.

Kadar dopolni delavec 65 let starosti, naj se zglaši v enem izmed teh uradov za informacije. Kadar delavec umrje, naj se zglaši kak član družine v enem izmed teh uradov takoj. Tako bo dobil delavec ali njegovi dediči plačilo brez zadržkov ali nepotrebnega zavlačevanja.

Kadar dopolni delavec 65 let starosti, naj se zglaši v enem izmed teh uradov za informacije. Kadar delavec umrje, naj se zglaši kak član družine v enem izmed teh uradov takoj. Tako bo dobil delavec ali njegovi dediči plačilo brez zadržkov ali nepotrebnega zavlačevanja.

Kadar dopolni delavec 65 let starosti, naj se zglaši v enem izmed teh uradov za informacije. Kadar delavec umrje, naj se zglaši kak član družine v enem izmed teh uradov takoj. Tako bo dobil delavec ali njegovi dediči plačilo brez zadržkov ali nepotrebnega zavlačevanja.

Kadar dopolni delavec 65 let starosti, naj se zglaši v enem izmed teh uradov za informacije. Kadar delavec umrje, naj se zglaši kak član družine v enem izmed teh uradov takoj. Tako bo dobil delavec ali njegovi dediči plačilo brez zadržkov ali nepotrebnega zavlačevanja.

VEČ SLADKORJA ZA 1947 OBLJUBUJEJO

Miami, Fla. — James Marshall, direktor v poljedelskem uradu, računa, bo v letu 1947 za vsako osebo v Ameriki 5 funtov sladkorja več. Zdaj pride na vsako osebo 25 funtov, v čemer je vključenih 10 funtov za prezerviranje, drugo leto ga bo pa dovolj, da ga bo za vsako osebo najmanj 30 funtov. To se bo zgodilo enkrat po 1. aprilu, ko bo začela prihajati sladkorna letina iz Kube.

Za praznike 1950 ga bo mo pa že pili

Washington. — Poljedelski tajnik Anderson je dovolil distilerijam, da v decembru lahko zmeljejo dodatnih 2 milijona bušljev koruze za žganje. To se bo moralo starati 4 leta, torej bo za božične praznike 1950 lahko v kozarčkih.

Bodite previdni, kadar greste preko ceste. Prekoračite ceste samo pri signalni luči!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisnih: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 233 Wed., Nov. 27, 1946

Amerikanstvo ali komunizem?

"Cosmopolitan Magazine" je prinesel v novembru številki zanimiv članek kardinala Spellmana. Cerkveni dostojanstvenik govori v tem spisu o tem, kako hoče Sovjetska Unija vsiliti svetu svoj "sovjetski mir", ki ne bi bil nič boljši kot je bil "tatarski mir", ki je nekoč zaslužil tudi Rusijo in je pomenil despotizem, uničevanje, smrt. Članek ugotavlja takoj v začetku, da ne goji sovraštva do nikogar, ne do posameznikov in ne do narodov, toda tistega, ki je sovražnik Boga ali Amerike, mora smatrati tudi za svojega neprijatelja, pa naj bi to bil tudi Amerikanec. Na to opisuje, kaj je naredila Sovjetska Unija z različni deželami in kaj so tudi zapadne demokracije pod ruskim vplivom dopustile. Tako Tito, ta klečepalni hlapec Sovjetije, dela po pisateljevem mnenju, kar je delal nacizem in nadaljuje njegova preganjanja in njegove umore. To je sovjetski mir. Narodi zmagovalci danes gledajo z grozo in z osramočenjem, da so tista ljudstva, ki smo govorili, da jih hočemo osvoboditi izročena v ponižujoče hlapčevanje novim strašnim gospodarjem.

Potem pride pisec na ameriške razmere in pravi: Ali bo zmagač amerikanstvo ali komunizem, toda nikoli se ta dva ne moreta pomiriti drug z drugim. Kardinal dalje navaja pismo sodnika Kimbrough Stone, ki pripoveduje o komunizmu takole:

"Do pred par leti" — tako govori ta sodnik — "sem malo vedel o komunizmu. Vedel sem, da ga ne maram, pa če bi me kdo vprašal zakaj, bi komaj znal razložiti. Leta 1943 je prišel pred prizivno sodišče slučaj nemirov, ki so bili v zvezi z delovanjem komunistične skupine. Ti komunisti so bili obsojeni in so se pritožili. Jaz sem izdal razsodbo, ki je potrjevala prvo obsodbo. Takrat sem moral brati in natančno študirati dokaze, ki so odkrivali z absolutno jasnostjo temne namene in grde metode komunistov. Ker so ti dokazi in te izjave izhajale iz njihovih spisov in iz njihovih lastnih ust, ni moglo biti več vprašanja, če so resnične. Te izjave so pokazale popolno pripadnost Internacionali in popolno neolajnost do Amerike — in to celo med vojno. Namen komunistov je vreči vladno silo in ustanoviti režim ene stranke. Pokazalo se je tudi, kako zvičajne in nevarne so metode, po katerih hočejo priti do svojih ciljev."

"Prvo je," nadaljuje ta sodnik, "da so Amerikanci informirani o dejstvih. Zato Vam pošiljam (kardinalu) izvešček iz zapisov, iz katerih sledi: 1.) značaj komunističnega gibanja je internacionalen in odvisen od Rusije. 2.) Namen v Zedinjenih državah je vreči dosedanj način vladanja in ga nadomestiti z vladno ene stranke in razlastiti imetje brez kake odškodnine. 3.) V ta namen se hočejo vsiliti v delavske unije po posameznih krajih, vzbuja in gojiti nezadovoljstvo, pripravljati nasilne nastope proti oblastem, delati v ta namen med oboroženo silo (v armadi) in končno ustvariti rdečo armado, ki bi vrgla vladno."

Tako ta sodnik. In kardinal dostavlja: "Vsak komunist je v jedru sovražnik Zedinjenih držav in samo ljudi, ki so slepi kot netopirji, ne morejo videti komunističnega napada na našo domovino."

Za tistega, ki hoče misliti s svojo glavo in ne drvi slepo za zvito komunistično propagando, ni treba k tem besedam kardinalovim mnogo dostavljati. Res je komunizem predvsem sovražnik vsake vere. Tega se kardinal naravno tudi zaveda. Toda ravno radi tega je tudi sovražnik ameriških svoboščin in ameriškega načina življenja. Poudarjali smo že mnogokrat, da je osebna svoboda človekova sveta stvar, ki je država ne sme državljanu vzeti. V komunistični totalitarni državi pa teh svoboščin ni. Ni svobode besede, ni svobode zborovanj, ni svobode tiska. In zato ni ameriške demokracije. V komunistični državi je država gospodar vsega imetja. Kdor ni z režimom, kdor vsega ne uboga, kar diktator ukaže, ne dobi dela in mora poginiti. Tudi ni izbire dela, ker je vse delo odvisno od države. Človek postane suženj gospodarja države. Tako je tudi konec vse gospodarske svobode. Pa je prav tako konec vsake verske svobode. Komunizem sovraži Boga in ga taji. Lenin je to poudarjal kot prvo zapoved komunizma. Zato v državi, ki ne prizna Boga, tudi vera ni priznana. Če se je kdo drži, je preganjan ali vsaj zasmehovan — kot norec ali kot sploh zaostal človek. Radi tega je jasno, da ameriška demokracija in svoboda nikdar ne moreta mirno gledati svojega sovražnika — komunizma.

Amerika je radi svoje ljubezni do svobode potrpežljiva in tolerantna do marsičesa, kar ni dobro. Vselej pa je tolerantna do ljudi, ker prava svoboda spoštuje človekovo dostojanstvo. Neha pa se potrpežljivost, kadar se začne zločin. Zločinca, ki se pregreši proti zakonu, je treba kaznovati, da morejo drugi živeti v miru. Splošna blaginja je več kot svoboda zločinca. Komunizem, ki hoče, kot smo zgoraj brali in kot vemo tudi iz drugih izjav, vreči z nasiljem sedanj način vladanja in se polastiti premoženj posameznikov, je tak zločin. Zato bo prišel čas, ko bo moral družba v svojo obrambo nastopiti tudi proti takim zločincem. Na to je opozorila Mrs. Roosevelt v svojem sporu z ruskim zastopnikom Višinskim 8. nov., ko je izjavila: "Mi v Zedinjenih državah toleriramo opozicijo (komunisti je nikoli ne tolerirajo!), dokler ta ne gre tako daleč, da zagovarja prevrat z nasiljem." — Nismo rekli tega mi, tudi ne gori navedeni

kardinal Spellman, ampak žena nekdanjega predsednika F. D. Roosevelt-a.

Ni tedaj dvoma, da so pravi komunisti sovražniki ameriškega življenja in mišljenja. Tudi je očitno, da se srd ameriške javnosti vedno bolj obrača proti njim. Smo pa mnjenja, da niso nič boljši, če ne še slabši razni komunistični pomagači, razni sopotniki, kot jih tako radi imenujejo. Slabši so, ker se dajo izrabljati kot orodje boljševekov, in nevarnejši, ker imajo mnogokrat več vpliva kot komunisti sami. Za komuniste ljudje vedo, da so nevarni, njih pomagači pa hodijo v ovčji obleki in tako ljudi, ki jim zaupajo lažje varajo. Dostikrat pa varajo v svoji nespameti tudi sami sebe.

Tudi med ameriški Slovenci je dobil komunizem ravno po takih pomagačih močne postojanke. Socialisti so mu toliko časa strekli in ga zagovarjali, da je končno — s prav malimi izjemami — vse pozabla. Socialisti so plesali po poševni deski marksizma in tako končno zdrknili v tako sorodni komunizem. Sami niso dobro vedeli, kdaj jih je omrežila in omamila sovjetska propaganda.

Pa tudi razni katoličani se dajo omamljati od moskovske propagande. Ene vleče, ker bi radi bili moderni in se tresejo pred tem, da bi jim kak take komunističen agitator rekel, da so nazadnjaki. Nekatere omamlja govorjenje o delavskih pravicah, ki so jih sicer boljševeki polni v besedah, ki jih pa v komunistični državi v resnici sploh ni. Nekaj jih je potegnilo za seboj navdušenje za rusko slovanstvo, kot da bi bila slovanstvo in komunizem združena med seboj. Pa naj vleče koga kakor koli, nič ga ne opravičuje, če leze za komunisti. Vsi ti sopotniki in pomagači so enako skrivni protiameriškega mišljenja in dejanj kot pravi komunisti. Kdor drži tatu vrečo, je tudi sam tat. In kdor pomaga komunizmu v njih delu proti Ameriki, tudi sam dela proti njej.

Znova moramo poudariti, da imamo Slovenci v Ameriki organizacijo, ki vse odobrava in hvali, kar store komunisti v starem kraju in širi njih propagando s poštenimi in nepoštenimi sredstvi. Vsi poznate to organizacijo SANS, ki se toliko trudi v svojem komunističnem sopotništvu za slavo komunističnega diktatorja Tita! Vsi, ki v tej organizaciji sodelujejo, vsi, ki ji dajejo svoje ime kot njeni odborniki, so — bolj ali manj zavedno — pomagači pri razširjenju komunistične propagande. S tem so po gornji misli kardinala Spellmana — škodljivci Amerike.

Dveh lojalnosti ni: Ali je kdo za Ameriko in amerikanstvo, ali pa je za protiameriški komunizem.

Odpri srce, odpri roke. . .

Čast mi je, da vam predstavim nadškofa VIKTORJA. Mišljite si, da mu stojita ob strani nadškof Stepinac in škof Rožman. Eden na desni, drugi na levi. In zdaj čitajte dalje:

Nadškof VIKTOR je član sovjetske pravoslavne cerkve. Vodi sovjetsko pravoslavno cerkev na KITAJSKEM, ki ima med nekaj članov tudi med Kitajci, drugače pa skrbi tam za sovjetske ljudi, ki so tako ali tako zaposleni na Kitajskem.

Nadškof Viktor je ostal na svojem mestu v Kini ves čas vojne med Japonci in Kitajci. Ko je vojna minila, je prišlo na dan, da je med vojno KOLABORIRAL z Japonci. Veliko dokazov za ta očitek so zbrali zoper njega. Med drugim tudi to, da je pozval kozake, naj zberejo četo vojakov v pomoč japonskim okupatorjem. Če po pravici ali ne, tega ne vem.

Na podlagi takih in podobnih očitkov so nadškofa VIKTORJA spravili v ječo in pripravljali zoper njega sodni proces.

Toda nadškof VIKTOR je ostal v ječi samo borih pet dni. Javili so se namreč njemu v prid močni zagovorniki, naročeni IZ MOSKVE! Tam so namreč dejali, da nadškof VIKTOR ni kriv. Kako so ga zagovarjali, najbolj pokaže citat iz neke kolone sovjetskega kolonarnika, ki se piše Leo Bolšoj. Ta je napisal v zagovor nadškofa VIKTORJA naslednje besede:

"Med japonsko okupacijo je bilo naravno, da je nadškof prišel v stike z japonskimi oblastniki. Tako je ustvaril za svojo cerkev nekaj 'modus vivendi' (možnost obstanka) in omogočil svojim vernikom, da so mogli pohajati cerkve in opravljati svoje verske obrede. Če je ta odločna obramba krščanskih pravic v nekih krajih zapisa kot 'kolaboracija s sovražnikom, potem moramo pričakovati, da bodo kmalu v ječah vsi tujerodni duhovniki na Kitajskem, ki so med okupacijo ostali na svojih mestih in se junaško potegovali za pravice svojih župljanov."

Na podlagi takih in podobnih zagovorov je prišel nadškof VIKTOR po petih dneh iz ječe. Cestitamo mu in vsa čast gre njegovim zagovornikom, ki so ga logično zagovarjali in mu izposlovali svobodo, pa magari so bili zagovori naročeni — iz Moskve!

Nehote se pa vprašamo, zakaj enaka logika ne velja za druge škofove in nadškofove, recimo za Rožmana in Stepinca?? Vprašamo se, zakaj je Moskva natopila za ovoboditev nadškofa Viktorja, dočim je pri obravnavah katoliških škofov in nadškofov povsod hujskala in pritiskala na kar mogoče strogo obsodbo? Pa je bilo vendar za te enako "naravno, da so prišli v stik z okupatorskimi oblastniki in skušali ustvariti za svojo cerkev nekaj 'modus vivendi'".

Well, kar je dovoljeno pravoslavnemu nadškofu, je za katoliškega ogromen greh... Tako v Moskvi in drugod med komunisti tehtajo "grehe"...

Ko smo ravno pri vprašanju "kolaboracije" z vsiljenimi oblastniki, poglejmo neko knjigo, ki poučuje duhovnike katoliške cerkve, kako naj se ravna v zadevah politike in kakšno stališče naj zavzemajo napram posvetni oblasti.

Knjiga je potrjena po cerkveni oblasti in nosi spredaj potrdilo rajnega čikaškega kardinala Mundeleina. Torej je bila tiskana mnogo poprej, nego se je začelo med nami razpravljati o preveteliku "poseganju slovenskih duhovnikov v politiko." Saj kardinal Mundelein je že precej let na onem svetu. Malo verjamem, da bi bila ta knjiga prišla v roke slovenskim duhovnikom tam v starem kraju. Lahko pa tudi. Pa če ni, saj so imeli na drug način pred očmi nauk svojih višjih predstavnikov Cerkev, kako naj se zadrže v vprašanih politike.

Dotična knjiga opominja duhovnike: "Lahko se zgodi, da boste tudi vi kdaj pozvani, da zavzameste svoje stališče med Cerkvijo

in državo. Morda pride do tega, da se boste morali odločiti, če boste državo ubogali ali ne. Zato morate vedeti, kako daleč segajo pravice Cerkve in države — ali se vam pa lahko zgodi, da boste Bogu in Cerkvi postali na zavestni."

"To ste že dosti študirali, da se vera direktno ne meša v politiko. Toda kaj pa indirektno? O, tu pa velja odgovor: Zelo, prav zelo! Mora se mešati, ker vera in Cerkev sta čuvajki moralnih postav. Cerkev pusti zdravnika in trgovca, da si sama izbirata primerna sredstva za svoj uspeh, toda obema kliče: Držite se moralnih postav! Prav tako se Cerkev ne zanima za zunanji državni ustroj, pač pa zahteva od vsake države, da se drži pravičnosti in morale. Prav zelo je to njena naloga, ker ji je izročeno v varstvo zveličanje duš. Naj gredo državniki po svojih potih, da iztuhnejo svoj delovni program, samo svobodo vere naj pri miru pustijo. V tej zadevi mora imeti Cerkev besedo ali celo dve."

Knjiga nadaljuje:

"Vse to kaže, da duhovniki ne smete biti brezbržni, kadar gre za politiko. Drugače bi Kristus ne bil nikoli rekel tiste besede: Cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Beseda "cesar" stoji v evangeliu za vsaka državna oblast."

"Če se pa zanimate za politiko, s tem ni rečeno, da morate biti strankarji (knjiga rabi besedo "partizani") z zavezanimi očmi. Toliko manj smete biti duhovniki internacionalisti brez vsega značaja. Pa ravno tako ne ozkorsni nacionalci."

Toda čitajmo še nekoliko dalje:

"Kadar gre za vprašanje, kakšno obliko vladanja naj se ustanovi v vaši državi, ne pozabite, da ste kristjani in duhovniki! Potegnite se za vladno obliko, ki bo najbolje skrbela za častni blagor vašega ljudstva, zlasti pa za njegov večni blagor! Potegujte za tako državno obliko, ki je kolikor mogoče daleč od tistega nekrščanskega absolutizma, ki jemlje ljudstvu vsako možnost osebne iniciative. Pri tem ne pozabite, da ono načelo: oblast prihaja iz ljudstva, nikakor ne izključuje Boga! Tisto načelo hoče samo to reči, da je vlada odvisna od ljudske volje, ne pa od posameznih oseb na visokih mestih."

"Bodite na straži, kadar kakšna vlada posega v pravice oltarja, to se pravi, kadar izdaja postavne, ki so Cerkvi sovražne,

sovražne celo samemu Bogu, ko zavirajo krščansko vzgojo v šolah in izven njih. Kadar do česa takega pride, uporabljajte vsa postavna sredstva, posebno pa volilni listek, da se potegneta za pravice Boga in Cerkev. Poleg je primerno sredstvo tudi pasivna resistenca."

Dotična knjiga končuje:

"V takih slučajih je vaša dolžnost, da posnemate svetega Janeza Krstnika in zakličete: Ni ti dovoljeno! V takih slučajih je vaša dolžnost, da pokazete pogum kot so ga imeli premnogi duhovniki v francoski revoluciji in v mnogih novjših kampanjah proti Cerkvi, kakor na primer na Ruskem in v Meksiki. To se pravi, rajši pojditve v smrt ali v begunstvo, kakor da bi pristali molče na postavne, ki so sovražne Bogu in Cerkvi. Naj tudi na vas pride, če treba, da se boste odlikovali tako kot se je papež Gregorij VII., ki je umrl z besedami: Ljubil sem pravico, zato umiram v pregnanstvu."

"Vera, Cerkev in krščanska vzgoja — te reči vam morajo zmoglo biti pred očmi, ko gre za to, katero politično stranko boste podpirali. To in samo to. Dajte torej Bogu, kar je božjega."

Vsak duhovnik ve, da je v teh kratkih besedah zapopadeno jedro tega, kar zahteva od njega duhovski poklic v zadevah politike. Ni pa tako lahko po teh lepih naukih ravnavati v vseh zapletenih slučajih, ki se izcimijo iz tekočih razmer. Eden poskuša tako, drugi drugače, enemu se obnese ta taktika, drugemu druga. Obena pa lahko vsaka taktika spodleti. Soditi pa ne smemo nikogar prezgodaj, razen če je javno znano o njem, da se je popolnoma neduhovniško vdal v zahteve sveta.

Prenagljena sodba rada sama sebe bije v zobe. Leo Bolšoj je glede nadškofa VIKTORJA najbrž pravilno povedal. Značilo je, da ga ni oblatil zato, ker ni šel v hribe k partizanom in komunistom, ki jih je še danes na Kitajskem, pravijo, za veliko vojsko. Če bi bil šel, sodi Leo Bolšoj, bi se ne mogel z Japonci pogajati za pravice svojih pravoslavnih vernikov."

Ko pa tudi Rožman in Stepinac in do maleda vsi drugi tega nosi storili, so pa danes zapisani za "izdajalce"...

Taka je "pravica" sveta! Ni čudno, da je Cerkev ne more priznati.

Zaplot.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

(Nadaljevanje z 1. strani)

ji nastopali z vso srditostjo. Danes naša katoliška duhovščina nima proti jehovstvu ničesar."

Tako torej vidite, da niso izdajalci in zločinci samo tisti duhovniki, ki so se umaknili pred komunisti čez mejo, ampak so izdajalci in protiljudski elementi tudi tisti, ki so doma. Vse seveda govorjeno in gledano v komunistični luči. (Slov. por. 24. sept.)

CIGANI VOLILI ZA TITA S 100%. — Tako berem v "Slov. Poroč." z dne 27. sept. Volili so tako seveda v Skopju v Makedoniji, kjer jih je dosti in se to nekaj pozna. Da so ti stoodstotno za komuniste, radi verjamemo.

EGEJSKA MAKEDONIJA. — Vedno bolj pogosto se bere v jugoslovanskih časopisih o takolimenovani Egejski Makedoniji. To je tisti del Makedonije, ki je pod Grki. Makedonija je bila namreč po prvi svetovni vojni razdeljena med Jugoslavijo, Bolgarijo in Grčijo. V grškem delu Makedonije je danes velika večina prebivalcev Grkov. Pred prvo svetovno voj-

no pa je bilo tam zelo mnogo Bolgarov, ki pa so jih Grki nasilno izgnali. Kljub temu je v tej grški ali Egejski Makedoniji še vedno veliko število Slovanov, ki govorijo jezik plemen bolgarskemu. Ti nimajo pod Grki prav nobenih narodnih pravic in nobenih šol. O teh makedonskih Slovanih se sedaj mnogo piše v jugoslovanskih listih. Piše se, da morajo pripadati Makedoniji, ki je v Jugoslaviji. Kaj je namen vlade, ki naroča to pisanje? Ali res išče spora z Grčijo ali je to samo taktična poteza, da drži ljudstvo v razburjenju?

To sem hotel še povedati, da ne bo kake pomote in da me boste vedeli kje iskati po 30. novembru, če bi se primerilo, da bi v ponedeljek ne bilo lista. Ves naš uredniški štab bo šel. Pa kako bomo ofrti, vam rečem. Jaz sem si kupil novo kravato, France si je kupil druge šniroce za čizme, naša Micka pa klobuk. Se reče, saj nisem vedel, da je klobuk. Oni dan je namreč prinesla nekaj pankelček odnekod, pa sem jo (neroda) vprašal: "Kaj pa boš s pankelčkom? Ali boš kak paketček zavijala za šolna?"

"Kakšen pankelček! Pa za kakšnega šolna! To je moj novi klobuk, da boš vedel. Uh, pa ki sem ga še tako izbirala in primerjala, zdaj pa praviš, da je čisto navadna žnora."

Nikoli več se ne bom vtikal v stvari, ki jih ne zastopim. V to sem se še posepepo odločil oni dan, ko sem se v podobnem slučaju zameril tudi doma, da je malo manjkalo in obe naši frajli bi bile šle na sedečo stavo. Saj nimam navade, da bi gledal ženskam pod noge, saj me poznate. Pa je ono nedeljo, ko smo prišli od mase, tako naneslo, da so mi oči padle na čizme mojih deklet. Kar ustrašil sem se, misleč v prvem hipu, da sta šli bosi v cerkev. Križ božji, kakšni čizmi so pa to! Urbasa zadel nič, spredaj za palec nič usnja, samo nekaj malega podplata, peta in pa en jermen čez nogo.

Pa sem, revež, stegnil jezik popolnoma brez potrebe in go-drdnjal, da ne bo dolgo, ko bodo začele ženske boste hoditi po svetu. Takrat pa obe vame in sta mi začeli naštevati, da ne zastopim nič, da ne vem, kaj je moda, da ne znam ločiti lepo od grdega, pa da bi menda rad, da bi ravno Debevečji hoteli opravljeni po starinski modri. Nikoli, pa nikoli več... sem si rekel in se umaknil silnih plohi.

Kar bi jaz rad videl, bi bilo to, da bi šle ženske v tistih čelveljčkih k nam na Kras kupavo nabirat, ali pa vsaj gnoj kidat.

Tista moda, da nosijo zdaj rute na glavi, se mi pa dopade. Samo privezat si jo nekatere ne znajo, kakor so si jih naša dekleta v starem kraju. Tako bi se morale ohamatati, da bi izpod rute gledala dva kodrčka, ruta bi morala biti pa čisto rahlo zavezana prav pod usti čez brado. Tako, kakor so imele pri nas fajerlešerji privezane svoje čelade. Pa kaj men mar, naj se nosijo kakor se hočejo. Kar me edino še skrbi je to, da bo kateri prišlo na misel, da bi se še spodrecala. Samo tega še ni nihče prinesel v to kontro. Se reče, saj že skoraj ni kaj za spodrecat, ko pa ni blaga za kikkje.

Meni se zdi, da sem ga s tem le polomil in da jih bom slišal. Pa kaj maramo... mi... bo zapel Sterle v soboto in dobro nam bo, če kaj vemo. Pa še vi pojditve z nami.

Jožetu Lekšanu pa še tole v skrajni sili: Saj ni treba, da bi nas sprejemali s klenkanjem zvonov. Bi morda kdo mislil, da imate birmo.

V plamenih rdečega pekla

Spomini političnega kaznjence
Spisal: ALBIN BREZNIK

Mladi avantgardist je prišel do prepričanja, da mora spet v akcijo, in sicer to pot sam. Pazniki so hodili drugo jutro od celice do celice in ponujali topli beli teror — mleko. Junak se je kaj kmalu odločil; hlastno je zagrabil skodelico mleka, saj ga vendar nihče ni videl, razen paznika, in si z njim napolnil lačni želodec. Pazniku je pojasnil, da je bolan, ker je preživel preteklo noč hudo duševno krizo; ta mu je vljudno svetoval, naj odide v bolnico. Razredni bореc se je takoj odločil in zapustil bojišče. Nadzornik straže sicer ni dovršil komunistične univerze, a se je vendarle nekoliko razumel na propagando. Šel je od celice do celice, ponujal mleko in bolnico. Tudi ni pozabil povedati, da je eden rdečih generalov že odpadel. Revolucionarnega učitelja je ta vest tako prestrašila, da je pozabil, držati se repa rdečega oslička; padel je z njega še istega dne — v bolnico.

Na druge stavkujoče je to napravilo silno mučen vtis in jih popolnoma demoraliziralo. Vsi so hoteli bežati, toda sramljivost jih je zadrževala. V vsaki celici se je vršil ljut boj med razredno in želončno zavestjo. Boj ni bil povsod enako dolg, toda izid je bil pri vseh enak. Želončna zavest je slavila zmago nad razredno, nad marksizmom, leninizmom in celo nad kurnikizmom. Pazniki so bili toliko kruti, da so pri posameznih komagali želončni zavesti z lepimi besedami do zmag. Od šestega do desetega dne se je bolnica spreminila v pravi vojni lazaret rdečih beguncev, ki so šli za svetlim primerom voditeljev in učiteljev. Kakor hitro so se napili mleka, so postali veseli in se norčevali iz vse te stavkovne komedije — z voditelji vred. Ostali ideologi in komisarji so v celicah razmišljali, kako bi tudi sami odpadli, ne da bi s tem postali ubežniki. Kot taktikom in strategom razrednega boja jim zato ni bilo težko si kaj izmisliti.

Ko je za beg odločeni bojevnik slišal rožljanje ključev, torej vedel, da pride paznik ali zdravnik v njegovo celico, je kratko in malo omedlel. Zdravnik je vsakega nezvestnega dal takoj na nosilnih odnesti v bolnico. Ko so ga tam napojili s toplim mlekom, je bil kmalu zdrav, začel razvijati pravi revolucionarni apetit in preklinjal krvavo buržoazijo. Enajsti dan je bil sploh čuden, ker se tega dne "omedleli" vsi člani stavkovnega odbora in vsi pripadniki izvoljenega naroda. Bolnica je bila prenapolnjena. Ker je bil čas za selitev v mladinsko poslopje, je upravnik tiste, ki so si že nekoliko opomogli, premestili tja.

Dvanajsti dan je prišel zdravnik v celico nekdanjega kurirja komunistične stranke. Nudil se mu je grozen prizor. Revolucionar je ležal na postelji v nezvesti in s krvavimi penami na ustih. Zdravnik se je prestrašil, odgovoren je bil za zdravje in življenje kaznjencev. Nemudoma ga je dal odnesti v bolnico, kjer se je hitro osvestil, krvave pene na ustih so se pa še vedno ponavljale. Čuden primer! Kurir je še v mladinskem poslopju ostal dolge mesece v bolniški negi, se tam hranil z mlekom in jajci, postal debeluhar, a kri na ustih se mu je zdaj pa zdaj še vedno pojavljala. Zdravnik je doma listal po svojih strokovnih knjigah, mislil in mislil, a vsa njegova znanost mu ni pomagala. Bolezni ni prišel do živega. Zakaj neki? Ni se razumel na boljše-vidiško medicino. Kurir si je namreč po potrebi z zobotreb-čcem ranil dlesna, da so krvavela, in nato z majhnim kosčkom mila proizvajal krvave pene...

Ostanku voditeljev se je omedlevanje že kar neumno zdelo. Ni šlo več za življenje in smrt, temveč samo še za rekord, ne gladovne stavke, ampak gladovne tekme. Petnajsti dan so odšli zadnji kot zmagovalci v bolnico, polni prepričanja, da jim bo za njihov rekord batjuška Stalin poslal rdeči pokal — najbrž iz čajnega masla ali kravjega sira.

Petnajsti dni poprej je šla komuna vedrega čela v smrt, v "poslednji in odločni boj". A sedaj je šla vedrega čela, kajti niti eden ni umrl in tudi ni hotel umreti, v mladinsko poslopje, v novo življenje in v disciplinsko kazen. Upravnik je tudi za druge politične obsojence, dasi niso stavalji, v novem poslopju olajšave omejil, medtem ko bi jih bil brez stavke razširil. Da se izgrede ne bi ponovili, je sobe popolnoma izoliral, ukinil prosti sprehod in jetniški orkester.

Po menenju komune ni bil poloma in posledic stavke kriv nihče durg, kakor znani izdajalec interesov delovnega ljudstva, Tomaž Kranjc. Ali pri tem je komuna hote ali ne hote pozabila na politično načelo: "Vsako politično gibanje ali ideja je vredna toliko, kolikor ljudi je pripravljenih, žrtvovati zanj svoje življenje."

Po zaključeni stavki je revolucionar vprašal svojega sosedo: "Tovariš, kaj smo si z našim bojem prav za prav priborili?"

"Dober apetit, dragi tovariš," mu je odvrnil sosed.

SEDMO POGlavJE

KOMUNE

DUŠEVNO PEŠANJE

Komuna se je v brezdelju igrala razredni boj in izvršila popolno reorganizacijo svojih bojnih vrst. Vsaka soba je izvolila šest odborov po tri člane, in sicer: akcijski, ekonomski, iniciativni, prostvetni, knjižnični in higienski, torej skupno osemnajst "komisarjev". V šestih sobah je bilo samo sto osem navadnih "komisarjev". Nad komuno pa so vladale naslednje komisije: centralna akcijska komisija, centralna ekonomska komisija, centralna iniciativna komisija, centralna prosvetna komisija, centralna knjižnična komisija in centralna higienska komisija, skupno osemnajstimi centralnimi komisarji, ali z boljše-vidiški karticami povedano: CAK, CEK, CIK, CPK, CEK in CHK. Čez vse te CAKe in CEKe je stal zarotniški izvršilni odbor (konspirativni komite) kaznilnice: KEK.

Pojasnilo škofa Rožmana

3.) Narodni odbor ni imel v nacije nastavljenec pri železniškofijski palači sej razen z eno samo izjemo dne 28. aprila, o čemer govori točka XII.

Vse tri politične stranke so hotele poleti 1942 imeti razgovor o stanju pod okupacijo. Ker pa ni bil tak sestanek pred očmi okupatorja brez resne nevarnosti za udeležence, sem bil naprošen, da dam za to konferenco v svoji hiši prostor in da tudi formalno predsedujem ter pred oblastniki fašistične okupacije prevzamem odgovornost. Zastopniki strank so bili prepričani, da si italijanski okupator ne bo upal nastopiti proti škofu v slučaju, da zve za sestanek. Tej prošnji treh strank sem ugodil v prepričanju, da s tem služim demokraciji in slovenskemu narodu.

Pri tej konferenci je bilo sklenjeno, da se sestavi memorandum, v katerem naj bi bile našte vse protižbe proti vsem zločinom okupacijskih oblasti in sestavljeni tozadevni predlogi. V tem memorandumu je bilo zlasti govorjeno o nezadostnem varstvu premoženja in življenja slovenskega prebivalstva. Ta memorandum naj bi izročil škof sam — iz varnostnih razlogov.

Ko sem predal ta memorandum visokemu komisarju, se je divje jezil, da si upa kdo delati očitke fašistični upravi, ki po njegovem niso utemeljene. Povedal je naravnost, da bi dal zastopnike političnih strank takoj zapreti, če bi si upali priti preden s tako vlogo.

To je bila edina politična seja v moji hiši. Mislim, da pomeni ta konferenca in na njej sklenjeni memorandum odpor proti fašizmu in ne kako sodelovanje.

V.) Pismo na kardinala Maglione. Obtožnica trdi: Na seji političnih zastopnikov pri škofu 16. februarja 1942 so bili stavljeni predlogi za upostavitve reda in miru v tako imenovani Ljubljanski pokrajini. Ti predlogi so imeli obliko ugotovitev napak, ki jih je okupator do tedaj naredil in sicer: a.) Da je okupator bivšim oficirjem jugoslovanske armade, ki so bili odpuščeni iz nemškega ujetništva, dovolil bivanje v Ljubljani. b.) Da nudi Slovincem, ki so bežali izpod nemške zasedbe v provinco Ljubljana zaščito. c.) Da še ni upeljal osebnih legitimacij. d.) Da je pustil prebivalstvu radijske sprejemne aparate, s katerimi more poslušati razne vrste ugodne osvobodilnemu gibanju. d.) Da je italijanska propaganda prešibka. e.) Da je obdržal v upravi, posebno pri železnici, pošti in pri policiji, slovensko oboje.

Te zahteve, pravi obtožnica, je 11. marca 1942 po naročilu obtoženca Rožmana nesel v Rim kardinalu državnemu tajniku Vincenciju Maglione neki duhovnik. Posledice tega da so bile sledeče: Policijska blokada v Ljubljani, internacije jugoslovanskih oficirjev v Gonnarsu, vpeljava legitimacij, odvzem radioaparatur, odpusti in inter-

VI.) V pridigah in nagovorih in v pastirskih pismih je pozival škof vse katoličane svoje škofije "h kolaboraciji z okupatorjem in na boj proti osvobodilnemu gibanju."

Moj odgovor:

Vsa moja pastirska pisma, moji nagovori in pridige z zelo majhno izjemo so izšle v tisku in so bile vsem dostopne. Če se vzame besedilo, kakoršno je, in se ničesar svojevoljno ne razlaga, ne bo nihče našel v njih niti enega takega poziva.

VII.) Večji del obtožnice se peča s podtaknjenim sodelovanjem škofa pri oboroženi borbabi prebivalstva, pri Milizia anticomunista volontarie (MVAC) in v posameznostih se navaja:

1.) a.) V škofijski palači je bil ustanovljen pod predsedstvom škofa odbor vaških straž (kasneje imenovan MVAC) in pozneje so se tam vršile redne seje.

b.) Škof je bil kot ustanovitelj, naročilec in propagator te MVAC odgovoren za vsa njena zločinstva.

(Dalje prihodnjič)

Michael's Floral Shop
MICHAEL SUHADOLC,
lastnik

Cvetlice za vse namene
5823 Superior Ave.
EX 3408
(Thurs.)

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Narodnem Domu,
6419 ST. CLAIR AVENUE,

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje, vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODATA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

SEDMAX Moving & Storage

ALSO
LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.
KE 6580

RE-NU AUTO BODY CO.

Popravimo vsa avto in prebarvamo da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding
JOHN J. POZNIK
Glenview 3830
982 East 152nd St.

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEnderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Britski bokser Freddie Mills se pridno trenira za spoprijem z ameriškim bokserjem Joe Baki in v ta namen si je izbral za vajo nenavadnega nasprotnika in sicer mladega leva. Gornja slika ju kaže pri vaji v Freddiejevi telovadnici v Londonu.

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

TAKOJ SE POTREBUJE MOŠKE NEIZVEŽBANE TEŽAKE ZA

točilni in oddajni oddelek

Nočni shift 4:30 pop. do 2:30 zjutraj

Pet dni delo v tednu, stalno delo

DOBRA PLAČA NA URO,

TEDENSKA PLAČA

Počitnice s plačo—zavarovalnina

Zglasite se v Employment uradu

vsak dan razen v soboto od 8 zj. do 5 pop.

CARLING'S BREWERY

9400 QUINCY AVE.

VEČ POMOČNIK ZA

CAFETERIJO

SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi okolici

Morajo razumeti in govoriti angleško

Samo snažne, čiste in lične mlade ženske od 20 do 35 let starosti naj se priglasijo

\$29 za 40 ur dela na teden

Hrana in uniforme zastoj.

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone Company

soba 901

700 Prospect Ave.

Moške se sprejme

Punch Press operatorja za dnevni shift. Mora znati sam sestaviti. Enega se pa rabi za Punch Press in pa za Forming Brakes

Plača od ure

The J. Clytel Mfg. Co.

3603 E. 82. St.

blizu Union

Tel. BR 3970.

(234)

Za hišna dela

Sprejme se žensko za preprosto kuhinjo in hišna opravila, nič pranja, družina 3 odraslih; ima lepo stanovanje z radijem; najvišja plača. Zglasite se na 14320 Larchmere Blvd., Shaker Heights, tel. FA 1626. (234)

MALI OGLASI

Vas muči revmatizem? Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

Mandel Drug
15702 Waterloo Rd.
slovenska lekarna

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.
IVanhoe 2337
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

Slovenski večer

na

Zahvalni dan!

Servirali bomo domače klobase, Igral bo Kušarjev Trio. Pridite k nam jutri večer, se boste prav dobro imeli. Začetek ob 8 zvečer.

Ludwig Barn

20160 Lindberg Ave.

Euclid, O.

Prijetna zabava

Pri nas je ples vsak

petek in soboto od 22.

nov. naprej. Igra Mickey

Ryance in njegov orkester.

NOTTINGHAM TAVERN

18526 St. Clair Ave.
KE 9857

GEORGE PANCHUR in SINOVI

TRGOVINA Z RAZNOVRSTNIMI BARVAMI IN STENSKIM PAPIRJEJEM

Papiramo in dekoriramo
16603 Waterloo Rd.
KE 2146

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.
ENdloott 9350
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk. Odprto do 2:30 zjutraj

DO YOU GET VITAMINS?

Of course you do. Everybody does. Couldn't live if they didn't. The question is, do you get ENOUGH Vitamins? A great many people do not, and as a result, feel below par.

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES

A single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day, furnishes the basic daily quantities of the five vitamins whose requirements in human nutrition are known.

Get One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules at your drug store.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

JAREM PREGREHE

(povest — spisal P. Bohinjec)

"Če bi fant ne šel od doma, bi mu ga ne dal," reče resno kaplan.

Mati in sin pa sta šla iz kaplanije s takim veseljem, kakor Cene še nikdar ni šel od kršćanskega nauka.

"Le dobro si zapomni lepe nauke, ki so ti jih dali gospod na poti!" izgovori potoma mati sinu.

Cene pa je premišljal kako bo na Koroškem veselo in prijetno, ko se ne bo treba bati niti gospoda, niti matere, niti očeta.

Drugi teden sta že šla oče in sin v Svinec na Koroško, da se sin izuči kolarstva. Črevesnik je imel namreč v Svincu daljnega sorodnika — kolarja. Toda Cene je bil prej doma kakor oče.

Ker je imel več znancev po Koroškem, odvede ga drugi v Svinec, da se izuči sedlarstva. A tudi tega rokodelstva se ni izučil. Vendar hitro ni bil doma kakor prvokrat. Bal se je očeta jeze, ki je bila silno huda, kadar je prišel na dan. Preveč dobro so mu bili v spominu tisti dnevi v domači hiši, ko je šiba pela in očeta kletev gmelja. Črevesnik ga je imel od sile rad. In največ je bil on sam kriv njegove slabe vzgoje. A kadar je bilo tudi njemu dovolj, takrat je bil Črevesnik kakor zverina. Še žena je bežala v kraj.

Popustivši torej sedlarskega mojstra, se nastani Cene pri nekem peku, ki je ravno potreboval dečka, kakor je bil on. Največ je prebil sedaj Cene na kmetih. Nosil je namreč okrog prodajat žemlje, reglje, rogove, štruce in drugo tako pecivo. Ni se mu slabo godilo.

Prebrisane glave je bil in

premeten do kože. Govoriti je znal tako gladko in sladko, kakor bi se mu sam med cedil iz ust in vesti se je znal tako ljubo, da se je na prvi mah priljubil človeku. Koder je potrkal na vrata, povsod so ga sprejeli kot ljubega popotnika. Pripovedovati je znal tako mično, kakor znajo stare mamice pripovedovati svoje tolikrat ponovljene povesti. Da je imel tudi bujno domišljijo, nam ni treba šele dokazovati. In njegova prijetna znanost tudi ni odganjala človeških src. Oponašati je znal vsakega človeka, kakor da bi bil rojen za vsak stan.

Najboljši gledališki igralec bi mu ne bil kos. Ni čuda, da so se njegovi tovariši tako težko ločili od svojega "prvaka". Kar je on rekel, je vselej obveljalo. Kar je on spregovoril, prilegalo se je. Burke je znal uganjati kakor nihče drugi. Kjer je bil on, tam je bilo tudi dosti smeha, pa tudi nerodnosti. Tudi njegov mojster ga ni ravno črtil, ker mu je znal tako govoriti, kakor bi bil kruh mazal s surovim maslom. Za dober izgovor ni bil nikdo tako naglo pripravljen, kakor Cene. Potuhnil se je, kakor bi ne znal do pet štetih. Pa tudi za vsako delo je bil sposoben in če ga drugi ni zmogel, gotovo je znal Cene. Večkrat je prepeval:

Žemlje, reglje štir za en groš, vse gre v moj raztrgan koš...

Nekoč pe se mu pripeti, da je zaspal s polnim košem pod senčnatq jablano. Nesrča je hotela, da so prihajali ravno takrat otroci iz šole in privoščili so si prepovedano veselje, da so mu pobrali vse žemlje iz koša. Gospodar je bil hud in

Cene je moral zapustiti peko-vo hišo.

Vzel je v roko popotno gorjačo, na hrbet navezal rončič in hajdi v daljni svet.

Pride v Celovec. Tamkaj se ponudi nekemu izvoščku za hlapca. Pri njem ostane do devetnajstega leta svoje starosti. Ugajalo mu je življenje na "kozlu" in pri lačnih klju-setih. Tudi gospodar ga je hvalil. Saj sta bila enake narave. Vozila pa sta oba pod-nevi in ponoči, v lepem in gr-dem vremenu, po kameniti ce-sti in lesenih klopek celovških gostilen. — No, tudi tukaj ni ostal dolgo. Prišli so na sled-velikim nepoštenostim, in go-spodar mu je pretil, da ga bo dal zapreti. Cene jo udari do-mov, kjer sta ga z veseljem sprejela oče in mati. Pravega dela tukaj ni imel; sedaj je postopal, sedaj hodil sem in tje z očetom.

Toda prišel je čas, da so Ce-neta posikali za vojaščino. "Naj bom pa še to", pravi sam pri sebi in res so ga potisnili v vojaško suknjo. Cene je mo-ral v Ljubljano in še naprej, naprej...

Koliko solza je potočila sta-ra Črevesnica, kolikrat je po-klical Črevesnik svoje peklen-ske varihe od Luciferja do najmlajšega njegovega opode, ne upa si pisatelj naštevati,

ker se boji, da se pregreši zo-per zakone leposlovja.

Vojaškega dnevnika Cene ni pisal, da bi mogli iz njega za-jeti kake drobtine o njegovem vojaškem življenju. Le nekaj je hranila Črevesnica v pre-dalu svoje skrinje v davkarskih bukvicah. In še izmed teh pi-sem podajamo bralcem samo eno, ki se ožje dotika naše po-vesti. Pisano je nekje na La-škem.

Predraga oče in mati! Roka se mi trese, če pomis-lim, da morda zadnjikrat pi-šem pismo domov. Vsak dan smo v najhujšem ognju. Kro-gle letajo okrog ušes kakor če-bele okrog medu. Sablje ima-mo na dva kraja brušene. Mrtvih je toliko, da samo po-truplih hodimo. Neba že ni-sem videl tri tedne od samega dima. Obstreljeni konji so naša jed in kri pa pijača.

Ker je naš bobnar ranjen, postavili so me za bobnarja na-še kompanije. Toliko trpe ro-ke, da jih zvečer še stegniti ne morem. Tudi so mu prišli dve zvezdi na ovratnik, na vsa-ko plat jedno, zato, ker sem oni dan trem Lahom na jeden-krat glave odsekal. Na poste-lji že nisem spal odkar smo šli čez mejo. Nebo je moja streha, boben moja miza, zemlja moj stol.

Molite zame! Jaz še kri-

za ne utegnem storiti. Po cerk-vah imamo tukaj svoja skladiš-ča.

Če se nikoli več ne vidimo, dobi naj ves tisti moj denar ki je naložen na glavnico, Repni-kova Tona.

Zdaj pa vaju oba, očeta in mater, lepo pozdravljam in sem do mrzlega groba

Vaš,
Vincenc Črevesnik,
c. kr. poddesetnik.
III.

Ah koli se divno onda kreče s poniknutim trepavicam, za njom
svak da sinje oči i uzdašce. Tja s vatrom naslednim je

manjon;
za njom pogled i misao odliče te več ne znam ni kud mi sr-dašce.

St. Vraz.

Kdor je prihajal v dneh na-še povesti ob semanjih dneh v Kranj, utegnili je poznati očeta Krajca. Poleti je nosil velik, bel slamnik z zobčastimi okraji, pozimi pa obilno pol-hovko na obilni glavi. Ta gla-va pa je bila povsem primerna njegovemu telesu. Ponosno je hodil po trgu gori in doli s prazno vrečo na rami. Ustavil se je sedaj pri kakem šotoru, kamor ga je vabila jezična krā-marica, sedaj pri kakem kupu

vreč, z žitom nasutih. A go-voril ni mnogo.

"Po čem?" je vprašal žitne-ga prodajalca, položivši kako zrnice pod zobe, poškušajoč, ali je dovolj močnato.

"Po dva in pol."

"Po dva pa dvajset."

In kupčija je bila kmalu go-tova.

Če je pa pristopil do krama-ričnega šotoru in pregledaval rute, batmol, tibet in drugo ta-ko blago, tedaj ga je vselej pri-jela neka nevolja...

Kakor vselej, tako je bil na sejmu tudi okrog sv. Jakopa tisto leto potem, ko se je za-čela naša povest. Tam pri onem šotoru si je kar velel po-kazati rute za ženske.

"Na, izberi, Polona", zakli-če dekletu, ki je stalo plaho kake tri korake za njim in po-kaže s prstom na precejšen kup raznolikih rut.

Dekle nekaj časa izbira, po-tem reče boječe:

"Oče, ta-le!"

"Koliko pa bo?" osorno vpra-ša oče kramarico.

"Ta-le je godinar, ta-le dva, ta-le dva in pol."

"Za to-le vprašam", se zade-re kupec osorneje.

"I no, naj pa bo! Tri pa trideset boste dali, zato ker ste, vi."

"Predraga je!"

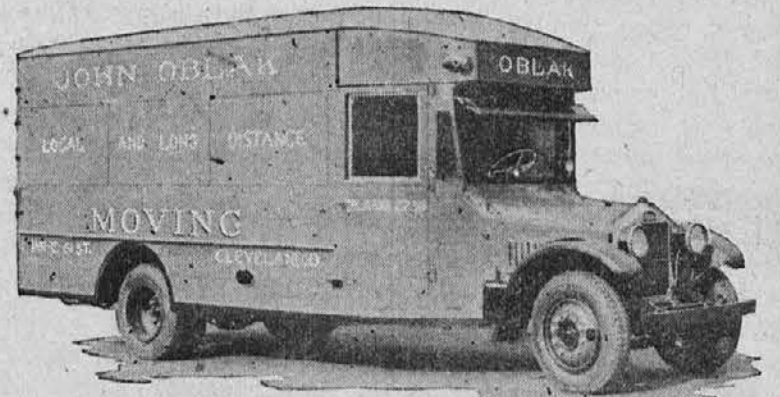
In šla sta. Oče naprej, hči pa za njim.

Pri drugem šotoru se je prav tako zgodilo. In pri tretjem tako, in pri četrtem tako.

Naposled pa sta kupila ruto pri kramarici, kjer sta se naj-prej pogajala.

(Dalje prihodnjič)

— Skoro 45 odstotkov vseh okrajev v Zed. državah nima zrakoplovnih pristanišč.

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

Gas Conversion Burners

A. G. A. APPROVED
FREE SURVEY

Immediate Installation
UP TO 3 YEARS TO PAY

A. J. Budnick & Co.
6631 ST. CLAIR AVE.
HE 3289

Pokličite KE 5200

DA VAM SČISTIMO FURNEZ SE DANES!

Cistimo furneze, dimnike in dimniške cevi z vacuum čistilcem. Računamo po \$4 in več.

Adams Heating Service

550 EAST 200. ST., VOGAL MONTEREY

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik.

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Avtomobili in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

6502 ST. CLAIR AVENUE

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

COLLINWOODSKI URAD:

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

6502 ST. CLAIR AVENUE

452 E. 152nd STREET

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

NOBENE SKRAJŠANE POTI NE DOBITE DO DOBREGA PLINSKEGA GRETJA!

● Izberite si grelnega kontraktorja, ki ima priznan sloves za inštaliranje dobrega grelnega sistema. Pomnite, da dobra grelna oprema nima veljave, ako ni pravilno inštalirana.

Naj vaš grelni kontraktor pregleda vašo hišo, za kar se dōbe listine pri nas, ter mu recite, naj da potem to pregledati nam. Poročilo družbe glede tega pregleda bo poslano vam in grelnemu kontraktorju. To poročilo vam bo dalo informacijo, ki jo potrebujete o vašem grelnem sistemu ter bo pokazalo na vsake poprave, ki bi bile potrebne, da bo vaša plinska grelna oprema delovala uspešno. Ta posluga je zastonj.

Potem dajte grelni inštalacijo čekirati, ko je narejena, da boste tako gotovi za vse podrobnosti, ki so potrebne za grelni napravo. Tudi v tem vam radevolje pomagamo.

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Velika SELITVENA RAZPRODAJA

pri
Norwood Appliance & Furniture
6104 ST. CLAIR AVE.

se še vedno nadaljuje!

POSLUŽITE SE TE LEPE PRILIKE!

PRI NAS IMAMO TUDI LEPO IZBIRO PRIMERNIH BOŽIČNIH DARIL

Delavci, ušesa pokonci!

Houston, Pa. — Mnogokrat se sliši, seveda od tistih, ki so bolj naprednega mišljenja, vsaj tako se sami nazivljajo, da je sedaj v Jugoslaviji pod komunističnim režimom delavska vlada. To je po njih mnenju najboljša vlada za delavce in to po komunističnem vzorcu. Torej, delavski trpin, kot že zgoraj naslov pove — ušesa pokonci!

Ali nas res ne prešine ta novica do kosti. Med tem, ko tukaj pod kapitalistično vlado neprestano jamramo in godrnjamo, da nas na vse pretege kapitalisti izkoriščajo. Vprašanja nastane: Ali si ne moremo pomagati iz tega pekla? — Čimprej moremo poberimo šila in kopita in rečimo: Good by kapitalistična Amerika, mi gremo v Jugoslavijo v Titov paradiz. Ali nam ne da nekaj msiliti, da ravno ti ljudje, ki sedaj tako prepelajo hozoano Titu, so nekdaž z vsem pompom proslavljali socializem z g. Kristanom načelu. In toliko opevani socializem so se

daj zagnali med staro šaro.

Kar sem gori napisal, je bilo samo z ene strani. Imam pa pred seboj pismo iz Rima, ki pa nam vse drugače pove o razmerah v Jugoslaviji. Takole piše. "Doma je vse po komunističnem redu. Ljudstvo molči in grozno trpi pod komunističnim režimom. Tukaj je okrog 30,000 Jugoslovancov, ki so po večini vsi v logorjih. Njih življenje je zelo žalostno; podpira jih ameriška oblast. Tudi se nekaj čuje, da bodo morali iti domov vsak v svojo državo. Mene je zelo strah in ne grem nazaj v Jugoslavijo za vse na svetu.

Tukaj, kjer sem jaz v službi je tudi neka Slovenka iz bližine Ljubljane. Med vojno je bila prisiljena, da je bila pri Nemcih v službi, ko so pa prišli komunisti na vlado, so jo pa mislili preseliti v nek pust kraj v Srbijo. A ona pa jim je ušla in je hodila 13 ur peš samo da je prišla iz Jugoslavije. Nekje v Clevelandu ima strica. Obe čitava Ameriško Domovino in ona pravi, da je še nekoliko hujše kot piše Ameriška Domovina. Podpirajte Ligo katoliških Slovencev."

Priloženo vam pošiljam en dolar za begunce. Prav rad bi tudi videl, da bi nam gospodje okrog naprednega časopisja enkrat pojasnili, zakaj so menjali svoje prepričanje kot ženske menjajo svoje klobuke ob vremenu. Takrat je bil socializem toliko slaven in sedaj pa kar naenkrat zanič. Kdor je pred časom le nekoliko pokukal v njih časopise se lahko spomni, kako so se ob konvencijah z vsemi štirimi opevali komunistov. Bali so se, da bi prišli do njih korita. In sedaj so pa sami isto, kar so nekoč od klanjali.

Kako so tisti gospodje delavski prijatelji, mi je prišlo v spomin na westmorlandski premogarski štrajk leta 1922. Premogarji so jih namreč prosili, da bi jim poslali nekoliko pomoči iz milijon skega fonda. Od prvega do zadnjega so gospodje na Lawndale ugibali v koliko so premogarji tam potrebni. Nikakor niso mogli priti do zaključka. Končen rezultat je bil, da se pošlje na društva toliko in toliko majniške izdaje Proletarca — češ Proletarca naj čitajo, potem s bodo pa že sami izvojevali zmagovo.

Če kateri misli, da ni to resnica, naj kar pogleda v tiste liste in bo videl, da je res kar sem zapisal. In danes so gospodje z malo izjemo ravno isti, kot so bili takrat. Za danes končam, bom pa še drugič kaj napisal. Pozdrav, John Pelhan.

Pomagajte Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

Iz urada tajnice "Clevelandske podružnice" Lige katoliških slovenskih Amerikancev**NADALJNA IMENA DAROVALCEV V LIGINO BLAGAJNO**

Nadaljna imena darovalcev v Liginu blagajno iz župnije sv. Vida:

Po \$1.00: Christine Verbie, Bencin Family, Dorothy Hrovat, Jennie Kerch, Norbert Nousek, John Persin, Mary Makse Pergr, Mildred Hrovat, Miss Mary Gornik, Mr. in Mrs. A. J. Salletel, Neimenovani, Gusti Milharic, Angela Perusek, Justina Belinger, Neimenovani, Anton Koprivec, Neimenovani, Miss Anne Starich, Frances Kosir, Julia Slogar, Anna Bajt, Mary Pristov, Mary Pirc, Victor Muhich, Mrs. Rose Cimperman, Mrs. Mary Fortuna, Anna Perusek, Anton Basca, A. Vahcic, J. Kovacic, J. Hegler, J. Knauss, Helen Hrovat, Miss Louise Vidmar, Mrs. Frank Okorn, John Peterlin, Vertosnik, Angela Zeleznik, Mary Milavec, Jennie Kosmerl, Josephine Ogrin, Katarina Perne, Ursula Lovko, Mary Erzen, Mrs. Frances Milavec, Mr. in Mrs. Bartol, Anna Jalovec, Ursula Budic, Frances Novak, I. Terkun, Anton Luzar. Antoinette Voglesch, J. Valen-

cic, Frank Starin, John Kodric, Mrs. Frances Orazem, Marian Hlabse, L. Zajc, Mrs. Hrovat, J. Oberstar, Mary Zerovnik, V. Sebenik, Frank Skabar, Jennie Rajer, S. J. Frank, Wencel Frank, Mrs. Frances Levstek, Mrs. Frances Doblikar, Anna in Joe Hren, Mrs. Rose Bizjak, Mrs. Mary Peterlin, Mary F. Ivans, Josephine Kolenc, Terezija Jerina, Anna Svelgel, Angela Vidigoy, Anna Pajk, Amalija Kobal, Frances Muhich Modic, Rose Zadnik, Anton Hlabse, Frances Baraga, Joe Baznik, Davorin Schwerko, Neimenovani, Frank Ivans, Mr. in Mrs. R. Kobe, Mrs. Jennie Pekol, Mrs. F. Breskvar, John Trecek, John Wenzel, Dezelan Family, Mrs. Theresa Hrovat, Miss Frances Russ, Helen Milharic, Joe Pu-reber, Mrs. Snyder, Mr. in Mrs. Jas. Slapnik, Frank Bergless, Mrs. Agnes Urbancic, Josephine Poles, Neimenovani, Eva M. Peterlin, John Tutin, Joseph Prebil, F. Petric, Josephine Starin, F. in M. Skulj, Frances Leban, Mrs. Slak, Josephine Perusek, Frances Mihelcic, J. Kramer.

(Dalje prihodnjič)

Mary Hochevar.

Iz Barbertona

Barberton, O. — Naročnina mi je že potekla in priloženo prejmite sedem dolarjev za leto naprej. Želim listu dosti novih naročnikov, kajti tak list, ki piše nam resnico in se bori za sveto, bi morala imeti vsaka slovenska družina.

Le še tako naprej in Bog naj vam pomaga ter blagoslovi vaše delo in podjetje. Pozdravljam vas uredniški štab in vse čitate je Ameriške Domovine širom Amerike.

Mrs. E. Gerbeck.

Koncert na Willardu

Willard, Wis. — Koncert, katerega je bil priredil naš cerkveni pevski zbor pod vodstvom organistinje Mrs. Iv. Ružič je sijajno uspel. Pevci in pevke služijo vse priznanje in vso pohvalo. Zapeli so nam več slovenskih in angleških pesmi, katere so prav mojstrsko izvajali.

Vsem je ugajal tako lep nastop. Vse petje so z lahko in neprisiljeno izvajali. S pozornostjo smo sledili malemu sinu in hčerki naše organistinje, katere sta nam zaigrala na piano z njiju mladimi prstki. Res občudovanja vredno. Se posebno pa nam je ugajal že imenovani deček, dasi še tako mlad, pa nam je zapel par pesmic prav z lah-koto. Ker je bil tudi zvočnik, je bilo njegov glas slišati kot kakega odraslega in v petju izrjene-ga pevca. Se mu pač pozna, da je sin očeta in matere, ki sta oba izvrstna pevca.

Nastopil je tudi "Volovšek orkester," ki nam je zaigral par poskočnih. Prav nič ne pretiravam, če rečem, da se ta orkester lahko meri z vsakim velikomestnim orkestrom. Nekaj posebnega pri tem orkestru je to, da je celoten sestoj iz Mr. Volovškeve družine — oče, sinovi, hčere in sinaha.

Tega koncerta se je udeležil tudi Father Missia iz St. Paul, Minn. in nam je zapel par pesmic, da nas je spravil še v bolj dobro voljo. Vse, prav vse je pohvale vredno. Dvorana je bila napolnjena občinstva. Pozdravljeni,

Lud. Perushek.

Za naše veterane

Cleveland, O. — Poročala sem že, da naše društvo Kras št. 8 SDZ priredi posebno zabavo v počast našim članom-veteranom. Še en teden in naša proslava za veterane bo tukaj. Fantje se precej dobro priglajajo in nekaj bo pa tudi takih, ki bodo vseeno prišli če se priglasiijo ali ne.

Povabljeni so častni gostje, povabljeni je tudi "Gold Mother," ki je zgubila svojega sina in naše društvo pa dobrega člana, za kar nam je vsem žal.

Vsa imena članov in članic, kateri so služili ali so še v službi Strica Sama bodo razstavljena na odru nalašč za ta večer. Vsi člani-veterani bodo deležni pol-leg večerje tudi za dolar in pol pivskih tiketov. To bo že za prvo silo.

Kot častni gostje so povabljeni poleg glavnih uradnikov SDZ

ANNOUNCING

THE OPENING OF

IDEAL MOTOR SALES

848 E. 140th St.

GL 6201

As Dealers in Guaranteed Cars. Buy and Sell General Motor Repairs on All Makes of Cars and Trucks — Body and Fender Work. Ignition — Painting

20 Years Experience

REASONABLE PRICES

Announcing Opening of the New**MEXICAN DINING ROOM**

Rear of Bowling Lunch Room

13927 Euclid Avenue

At Entrance to Wind-A-Meer Theatre

SERVING DAILY DINNERS INCLUDING SUNDAY WE ALSO CATER TO PARTIES, BIRTHDAYS, SHOWERS, FAMILY GROUPS, Etc.

STEAKS — CHOPS — Home-Cooked Meals

Operated by Clyde and Lilah Terrill — MU. 9805

Season's Greetings**COUNCILMAN**

WILBER C. WALKER

4th Ward

IMMEDIATE INSTALLATION

ON

MONCRIEF and LUXAIRE
AIR CONDITIONING
FURNACES

Locher Heating

ROBERTS-GORDON
GAS
CONVERSION
BURNERS
Gas Co. and A.G.A. Approved

GL. 6704

GREETINGS**HUTCHISON SERVICE STATION**

2154 Wooster Road

BOulevard 9734

RAINEY INSTITUTE

1523 East 55th St.

HE. 0992

DRESSMAKING CLASSES

Ten Lessons
ONLY \$2.00

Capable, Experienced Teachers

Small Classes

Save Money by Learning How To Make Your Own

DRESSES - SUITS - COATS

GREETINGS**KING NUT CO.**

SK. 6988

15112 Miles Ave.

Dr. O. C. Roche

SPECIALIZING IN

**PILES
RECTAL DISEASES
HEMORRHOIDS**

OFFICE HOURS:
9 A. M. to 9 P. M.
EXCEPT TUES. & THURS.

GL. 4121

Suite 2 — 10415 St. Clair

CEMETERY MARKERS

\$40.00 Plus Foundation

BY BRINGING IN THIS AD YOU ARE ENTITLED TO 10% DISCOUNT ON ANY PURCHASE

CALVARY

MONUMENT WORKS
9506-10 Miles Ave. MI. 6417-7047

Fall Cleaning

Have your Home or Office cleaned for winter. We specialize in wall-washing, wall paper cleaning, woodwork and floors.

Call Mr. Nelson AC. 2313 for free estimate.

**EXTERIOR HOUSE
CLEANING SERVICE**
2077 Wyandotte Ave.
Lakewood, Ohio

WATCH & JEWELRY REPAIRS

All Work Guaranteed
PROMPT SERVICE

**DIAMONDS
WATCHES
JEWELRY**

Reasonable Prices

D. H. FRATO
RELIABLE JEWELRY
229 OLD ARCADE

FLOWERS

Funeral Flowers—Always Fresh

Baskets, Casket Sprays, Blankets, etc.

Flowers of Beauty • Personal attention given all orders by

Earl McFarland & Sons.

Store and Greenhouses

1015 Yellowstone Rd.

Cleveland Heights

Call EV 0780

Over 35 years in business

Attention Ladies

Now Showing

All Styles

Smart Hats

Finest Selection

Meiring Millinery

5724 LORAIN AVE.

MEloose 2773

Open Evenings

**BUY YOUR
EXTRA SAVINGS
BONDS** ★ NOW

V BLAG SPOMIN

DVAJSETE OBLETJNICE SMRTI MOJEGA PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA NEČAKA

Jakoba Slapa.

ki je v avtomobilski nezgodi dal svoje mlado življenje, star šele 27 let, na Zahvalni dan leta 1926.

Oj, prežgodaj si zaprl Tvoje miljene oči, in si samega me pustil, se podal v grob noči.

Glej, cvetlice že cvetijo, tam, kjer drag nečak mi spi, pa tak dolgo naj cvetijo, da angel ga spet zbudi.

Človek, glej, življenje tvoje danes srečen si, vesel, jutri pa ti zvon zapeje, truplo tvoje bo pepel.

Torej počivaj, dragi moj nečak, mirno v tuji zemlji in solnce rajske sreče naj ti sije na veke.

Tvoj, se te še vedno spominjajoči in žalujući stric,

FRANK MODRIJAN.

Cleveland, O. 27. nov. 1946.

Dvoje velikih zdravil

ZA VSAK DAN IN VSAKO STAROST

TRINERJEVO GRENKO VINO, v Ameriki med najbolj zanesljivimi, lahkim, želodčnim in prebavnimi sredstvi, z vitaminom B-1, zmogovalec zlatih svetinj v sedmih mednarodnih razstavah, je dobilo velikega tovarisa v TRINERJEVEM LINIMENTU. Ta liniment je zanesljivo sredstvo za odpravo pri nevarnostih zgoščeni mišice in mišičnih krčev, otrdelosti ter bolečin mišicah zaradi utrujenosti, izpostavljanja ali napora. Naprodaj v vseh lekarnah ali

JOSEPH TRINER CORP.

SLOVANSKO LASTNIŠTVO

JOSEPH TRINER, predsednik

4053 West Fillmore Street, Chicago 24, Ill.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER" kateremu je znižana cena in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Jimmy Garvin, star 13 let, iz Washingtona, D. C. je bil zadnjič ostrizen, ko je bil star dve leti. Nikakor se ne more pripraviti, da bi šel v brivnico in se ločil od svojih lepih kodrov.

**SWEEPING COMPOUND
POWDERED HAND SOAPS
DISINFECTANTS WAXES
CLEANERS DEODORANTS
OIL ABSORBENT**

SANDS PRODUCTS CO.

LEO M. SANDS

5815 Franklin Ave.

ME. 7069

CLEVELAND'S NEWEST OPTICAL CO.

V. C. BIDWELL

YOUR EYE DOCTOR'S PRESCRIPTION FILLED
LENSES DUPLICATED WITHOUT PRESCRIPTION
GENERAL OPTICAL REPAIRS
HAVE YOUR PRESENT GLASSES DUPLICATED IN
SUN GLASSES GROUND TO SUIT YOUR EYES.
ALL NEW PRECISION INSTRUMENTS AND EQUIPMENT.
BAUSCH & LOMB LENSES & FRAMES
OTHER LEADING MAKES.
WE FIT GLASSES, THAT IS A COMPLIMENT TO YOUR
PERSONALITY.
YEARS OF EXPERIENCE IN THE OPTICAL BUSINESS.
PRIVATE FITTING ROOM.

Free -- Free
AN ADJUSTMENT OF YOUR EYE GLASSES
AND A BOTTLE OF LENS CLEANER

V. C. BIDWELL OPTICAL
DISPENSING CO.
Dispensing and Manufacturing
Opticians

CLEVELAND 15, O.
Cherry 4245

1411 SCHOFIELD BLDG.
Corner East 9th & Euclid

BUY NOW!

Your Favorite Place to Buy

TURKEYS CHICKENS DUCKS EGGS

All Kinds of Chicken Feed

COLLINWOOD POULTRY

14801 Saranac Road Liberty 3866

GREETINGS

CHAMPION MACHINE AND FORGING CO.

3695 East 78th Street

Michigan 5804

Northwestern Mutual Life Ins. Co.

RUSSEL P. THERBACH
General Agent

CH. 5840

N. B. C. Bldg.

GREETINGS

CLEVELAND FEDERATION OF MUSICIANS

Local 4, A. F. of M.

Don Duprey
Sec'y. and Treas.

PR. 1802

STAR PATTERN WORKS

1917 East 55th Street
Henderson 8176

GREETINGS

WHITTIER HOTEL

1687 East 55th Street
DON H. WHEELER
Mgr.
EN. 9211

GREETINGS

Cleveland Grocers Baking Co.

3543 Woodland Ave.
ENDicott 4020

GREETINGS

KELLERMAN GROCERY STORE

7033 Euclid Avenue
ENDicott 9108

VETTER CUT GLASS COMPANY

215 HURON ROAD
Near Ontario

PLATE GLASS MIRRORS
Made to Order and Re-silvered
Furniture Tops, Plateaus,
Monograms, etc.
Rock Crystal Cut Glass
Goblets, Sherbets, Salad Plates
Cut Glass, etc.
Mfgd., Repaired and Matched

Cherry 8090
Factory Prices

A. PAUL TINCHER Handwriting Expert

Expert, All Questions of Forgeries

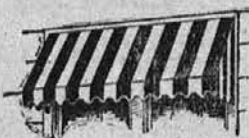
Age of Inks, Paper, Typewriting, Court Photographs

Nights—FAirmount 7545

GUARDIAN BLDG.

MAin 7696

James Koubeck Awning Co.

Complete Awning Service

Covers — Venetian Blinds

And Canvas Specialties

WA. 8780 — 3642 East 131st St.
Place Your Order Now For Spring Delivery

BODY AND FENDER
REPAIRS - BAER
FRAME AND AXLE
SERVICE
TRIMMING AND
PAINTING

SCHAEFER BODY, INC.

Henry Krueger
5009 Superior Avenue
ENDicott 0025

THERE IS A Difference

Call the
NATIONAL
RUG CLEANING CO.

THE FINEST IN
RUG CLEANING
DOMESTIC

ORIENTAL RUGS
COUNTY-WIDESERVICE
FULLY INSURED

Phone EN. 0080

OWNED & OPERATED BY
L. E. RAGONE

WATCH

REPAIRS
RUSHED

All Work Guaranteed

Diamonds - Jewelry

Ted's Jewelry
721 Fidelity Bldg.
Opposite Vincent
1940 E. 6th St.
Please Mention This Ad

Business Opportunities

AUTOMOBILE AGENCIES
WANTED. CONFECTION-
ERIES, GROCERIES-MEATS
GAS STATIONS, ANY KIND
OF BUSINESS

Call us for appraisals; we have
plenty of cash customers

TO BUY OR SELL

CALL THAT
JOVIAL IRISHMAN
W. J. SHAHAN
The man who knows and really
sells businesses; 23 years in
Cleveland

Tower Investment Co.
MAIN 8174-8175
621 HIPPODROME BLDG.

THE EMPIRE PLATING COMPANY

Polishing—Plating—Tinning—Japanning

Wm. E. Oberg, President

8800 EVARTS RD.

CEdar 1067

JEWELRY FOR EVERY OCCASION
Priced to every purse . . . styled to every taste

WALTER F. MEYER

QUALITY JEWELER
12509 St. Clair Avenue

FINANCE YOUR CAR

\$4.00 per \$100
Per Year

\$500—1 YEAR — COST . . . \$20

\$500—15 MONTHS — COST \$25

BANK FUNDS AVAILABLE

For Full Information call

L. F. REAM & CO.

CHerry 1560

MAin 8393

638 GUARDIAN BUILDING

For Insurance be "Reaminded"

SERVICE Is Our Motto

Sinclair Gas
Lubrication - Washing
Polishing - Simonizing
Tires - Batteries
Accessories

Jos. C. Bycoskie

8 A.M. to 8 P.M.

CLOSED SUNDAYS

FAIRFIELD SERVICE
STATION

W. 14th & Fairfield
CH. 9457

GIRLS

(16 years and over)

Attractive work in a
clean, quiet plant.

Good Rate of Pay

You do not need
previous experience

WEST END LAUNDRY

16610 Madison Ave.

GREETINGS

A. ZECHMAN

LINOLEUM

SMALL RUGS

MElrose 5042

3409 Lorain Avenue

TOWING

REPAIRING ALL
MAKES OF CARS

FRANK'S GARAGE

1482 Green Road
South of Mayfield
EV. 2646

GREETINGS

KING TOOL GRINDING CO.

2195 E. 55th St.
EX. 1525

BRAKES CLUTCH

Wheel Aligning

ON ALL CARS

TIME PAYMENTS

By Experts Who
Really Know How

BRAKES & CLUTCHES
FOR
INDUSTRIAL & EARTH
MOVING EQUIPMENT

YEAGER

RAYBESTOS

6615

CARNegie

PHONE ENDicott 9182

Specialists Since 1920

PERMANENT WAVES
HOLIDAY SPECIAL
TRY OUR \$15.00 MACHINE-LESS
PERMANENT SPECIAL
\$10.00

Finest materials and the best indi-
dual service. We specialize in all
types of permanents. We are busy,
but your work will not be rushed.

COMPLETE BEAUTY SERVICE

MARI - JON
BEAUTY SALON

CE. 6632

1508 Lakeview

GET YOUR EYE AND EAR THRILL FROM

THE NEW 1947

Emerson Radio

With a Demonstration at

LEXINGTON RADIO

1795 E. 55th St.

Call EX. 6787

RADIO SERVICE

CAPITOL FURNITURE COMPANY

COMPLETE HOME FURNISHINGS

Living Room — Dining Room — Kitchen
Bed Room — Appliances — Carpets — Rugs

Pay Us A Visit — And Save

HE. 4522

6922 St. Clair Ave.

Notice

DR. WM. BANNERMAN
DR. SCOTT BANNERMAN
OPTOMETRISTS

HAVE NOT MOVED

24 Years in One Location

15226 Madison Avenue

DO NOT BE CONFUSED

BY OTHERS OF THE SAME NAME

Call LA. 3268 For Appointment

SHAHAN REALTY CO. WEST SIDE OFFICE

"List Your Property With Us"

No Charge for Appraisal or Listing
Exclusive Westside Real Estate Brokers
SALES — RENTALS — COMMERCIAL
PROPERTY MANAGEMENT
BUSINESS SALES

- WE CAN HELP YOU SELL
- WE CAN HELP YOU BUY
- PROMPT SERVICE

SHAHAN REALTY CO.
3191 W. 117th St. CL 6300-01

Near Lorain Ave.

SEASON'S GREETINGS

JAMES T. CASSIDY

Advokat

MAin 3105

810 Standard Bldg.

BILL THE MOVER & SONS

Storage - - Packing

Shipping - - Crating

No Job Too Big or Small

ANOTHER JOB WELL DONE

Member of Veterans

MU. 4276

10601 MORRISON